

ДЕРЖАВНО-ПАРТНЕРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ДЕРЖАВНО-ПАРТНЕРСЬКА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ

© Комарницька Г. О., 2019

Запропоновано застосовувати поняття державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіальних утворень у контексті залучення ними інвестицій та інновацій. Під поняттям державно-партнерської привабливості територіального утворення пропонується розуміти здатність такого утворення генерувати зацікавленість приватного партнера брати участь у відносинах державно-приватного партнерства, зокрема, шляхом здійснення ним інвестицій в об'єкти партнерства та отримання прав з управління (придбання, створення тощо) цими об'єктами відповідно до умов договору. Державно-партнерський потенціал територіального утворення запропоновано трактувати як сукупність наявних у нього передумов використання можливостей застосування державно-приватного партнерства для реалізації суспільно значимих проектів, позитивного впливу на людський капітал і підвищення конкурентоспроможності територіального утворення.

Ключові слова: державний партнер, державно-приватне партнерство, інвестиції, інновації, орган державної влади, партнерство, підприємство, приватний партнер.

Постановка проблеми

У ринкових умовах господарювання територіальні утворення (міста, області, об'єднані територіальні громади тощо) вимушені певним чином конкурувати за інвестиційні ресурси, зокрема і залучені на засадах використання державно-приватного партнерства. Відтак, керівники цих утворень повинні чітко розуміти свої конкурентні переваги на ринку проектів такого партнерства, а також свої сильні та слабкі боки у цьому напрямку.

Діагностування державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіального утворення потрібні для того, щоб грамотно позиціонувати і презентувати переваги територіального утворення перед потенційними приватними партнерами. Ця проблема не лише характерна для таких утворень, наприклад, у межах області чи регіону, але й має міжрегіональний (міжобласний) характер (тобто коли йдеться про конкуренцію між областями за інвестиції на засадах державно-приватного партнерства).

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних та іноземних науковців, у яких, з одного боку, розглянуто проблеми державно-приватного партнерства (Й. Аббасі, Н. Агазарян, Д. Амунц, А. Баженов, С. Байрамов, І. Біла, М. Бусо, Н. Бутенко, С. Ванг, В. Варнавський, О. Вінник, Я. Вінокуров, І. Дубок, І. Запатріна, Н. Клевцевич, А. Клименко, А. Козлов, Б. Корбус, О. Криволапова, Л. Ліпич, М. Мані, І. Мерзлов, В. Павлюк, К. Пашинська, І. Петрова, О. Полякова, Ж. Поплавська, В. Пучков, Т. Савостенко, Б. Сидиков, І. Чалий, А. Чан та ін.), а з іншого – висвітлено теоретичні й практичні аспекти формування та розвитку різних видів потенціалів та привабливостей (О. Амосов, Д. Аранчій,

Я. Бабирина, Н. Брюховецька, С. Гончаренко, В. Гришко, І. Должанський, В. Кащишин, Р. Квасницька, Н. Краснокутська, Н. Крихівська, М. Тарасюк, О. Хасанова, Г. Чернишова та ін.).

Як державно-партнерський потенціал, так і державно-партнерська привабливість територіального утворення становлять за своїм змістом складну динамічну систему, якою слід результативно й ефективно управляти. Різні складові цієї привабливості та потенціалу вагомо впливають на результат лише у взаємозв'язку один з одним.

Мета статті

Метою статті є розвиток сутності понять державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіального утворення у системі державно-приватного партнерства. Відтак, ці поняття і є об'єктом дослідження. Для вирішення окреслених завдань у роботі були застосовані різні методи дослідження, а саме: методи групування і систематизування – для виокремлення різних підходів до трактування понять “привабливість” та “потенціал”; морфологічного аналізу – для уточнення понятійно-категорійного апарату за проблемою; методи аналізу і синтезу – для ідентифікування змістового наповнення понять державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіального утворення.

Результати дослідження

Як відомо з теорії і практики, поняття привабливості загалом не є новим у теорії і практиці. Наприклад, відомими є напрацювання теоретиків і практиків щодо понять інвестиційної привабливості, інноваційної привабливості, привабливості території, туристичної привабливості, фінансової привабливості, міграційної привабливості, естетичної привабливості, інфраструктурної привабливості, ресурсної привабливості, ділової привабливості тощо. Зокрема, поняття інвестиційної привабливості у науковій літературі розглядається з різних позицій, наприклад, як:

- “сукупність умов функціонування економіки, які б могли зацікавити інвестора щодо подальшого вкладення ресурсів” [1, с. 261];
- “система різних об'єктивних ознак, засобів, можливостей, що зумовлюють у сукупності потенційний платоспроможний попит на інвестиції у певній країні, регіоні, галузі, на підприємстві” [2, с. 60];
- “встановлення стійкого сукупного економічного ефекту від виробничо-господарської діяльності” [3, с. 279];
- “збалансована система інтегральних та комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування” [4, с. 112];
- “сукупність суб'єктивних і об'єктивних причин, що сприяють процесу інвестування” [5, с. 32];
- “інтегральна характеристика окремих підприємств як об'єктів майбутнього інвестування з позиції перспективності розвитку виробництва й обсягів збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості” [6, с. 83];
- “характеристика переваг та недоліків підприємства з використанням системи показників рентабельності, фінансової стійкості, платоспроможності, оборотності капіталу та активів (якщо акції передбачаються вперше), а також рівня віддачі акціонерного капіталу, балансової вартості однієї акції тощо (якщо акції тривалий період обертаються на фондовому ринку)” [7, с. 420].

Отже, теоретики і практики з різних позицій розглядають поняття інвестиційної привабливості. В. М. Ходаківський та М. А. Місевич [5, с. 32] зауважують, що інвестиційну привабливість варто диференціювати на рівні регіону, окремого підприємства або галузі. Як слушно зауважують Л. І. Семенчук та С. О. Мороз [8, с. 900], “інвестиційно привабливе підприємство спонукає інвесторів прийняти рішення стосовно довгострокових вкладень у капітал для подальшого розвитку підприємства та отримання відповідного очікуваного прибутку”. Тобто, проводячи аналогії, можна сказати, що високий рівень державно-партнерської привабливості територіального утворення спонукає бізнес здійснювати довгострокові вкладення у проекти такого партнерства для розвитку цього утворення.

Під інноваційною привабливістю Н. М. Гарматій [9, с. 43] розуміє “систему показників, що характеризує ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства в умовах розроблення або впровадження інноваційного проекту або програми”. Н. В. Рачинська та Л. С. Лісовська [10, с. 273] це поняття трактують як “спроможність підприємства залучати внутрішні і зовнішні інноваційні проекти та мінімізувати ризик щодо досягнення мети учасників проектів, яка зумовлюється рівнем інноваційного потенціалу підприємства”. Системоутворюючими чинниками формування такої привабливості, на думку цих авторів, є показники якості менеджменту, показники ступеня радикальності інновацій та ризику інновацій, показники інноваційного потенціалу підприємства, показники фінансово-майнового стану, інвестиційної привабливості зовнішнього середовища та показники адаптації підприємства до змін [10, с. 275].

Туристично-привабливою територією О. В. Музиченко-Козловська [11, с. 231] вважає таку, яка “має потенціал туристичних ресурсів, сучасну розвинену матеріально-технічну базу туризму та доступну і достатню для туриста інформацію про неї, які б відповідали потребам туристів і забезпечували досягнення максимального соціально-економічного ефекту від розвитку в її межах туристичної індустрії”.

Під діловою привабливістю інжинірингової компанії В. М. Кашишин [12, с. 102] розуміє “сукупність її характеристик, що зумовлюють здатність компанії якісно та в належні терміни виконувати укладені з нею угоди щодо здійснення інжинірингових робіт та послуг”.

Із урахуванням вищенаведеного, під поняттям державно-партнерської привабливості територіального утворення пропонується розуміти здатність такого утворення генерувати зацікавленість приватного партнера брати участь у відносинах державно-приватного партнерства, зокрема, шляхом здійснення ним інвестицій в об’єкти партнерства та отримання прав з управління (придбання, створення тощо) цими об’єктами відповідно до умов договору.

У контексті зазначеного державно-партнерську привабливість територіального утворення пропонується розглядати як самостійне поняття з власними межами. Така привабливість певною мірою свідчить про результативність, ефективність та доцільність участі приватного партнера у реалізації проектів державно-приватного партнерства. Доцільність використання зазначеного поняття обумовлюється і тим, що процес формування і реалізації цих проектів ускладнюється багатьма чинниками, з якими приватний партнер зустрічається в процесі ухвалення рішень. Одним з таких ключових чинників є вибір об’єкта державно-приватного партнерства, який часто обирають з урахуванням найбільш привабливого за певними критеріями територіального утворення, що є державним суб’єктом в моделі партнерства.

Ключовим чинником формування сприятливої державно-партнерської привабливості територіального утворення є наявність у нього високого державно-партнерського потенціалу. Цей взаємозв’язок можна трактувати як важливий напрямок наукових досліджень, адже в умовах обмеженості фінансування (насамперед, державного) територіальним утворенням у межах моделі державно-приватного партнерства слід фактично конкурувати з іншими такими утвореннями за приватного партнера, який готовий буде вступати у відповідні відносини, інвестувати свої ресурси та брати на себе ризики (доволі часто, дуже високі). Тобто, варто говорити про те, що і на ринку державно-приватного партнерства конкуренція виконує додаткову мобілізаційно-мотиваційну функцію для партнерів, у т.ч. і державних.

Як відомо з теорії і практики, поняття потенціалу загалом також трактується по-різному у літературних джерелах. Наприклад, О. С. Федонін, І. М. Репіна та О. І. Олексюк [13, с. 5] під цим поняттям розуміють приховані можливості, “які у господарській практиці завдяки праці можуть стати реальністю”. Й. М. Петрович [14, с. 38] розглядає це поняття як “сукупність економічних ресурсів і виробничих можливостей фірми, які можуть бути використані для досягнення цілей фірми”. І. С. Должанський, Т. О. Загорна, О. О. Удалих, І. М. Герасименко, В. М. Ращупкіна [15, с. 13] під поняттям потенціалу пропонують розуміти “реальну або ймовірну здатність виконувати цілеспрямовану роботу”.

Інтелектуальний потенціал С. Князь та Л. Холявка [16, с. 189] трактують як “систему інтелектуальних ресурсів, які у своїй взаємодії і взаємозв’язку створюють внутрішні, актуальні в певний період часу можливості підприємства для провадження інноваційно спрямованої господарської діяльності з метою забезпечення його конкурентних переваг”. Під цим же поняттям М. В. Семикіна та В. І. Гунько [17, с. 53] розуміють “сукупність усіх інтелектуальних ресурсів, включаючи людей, їх знання, інтелектуальні здібності, нематеріальні активи, які характеризують сукупні інтелектуальні можливості,

що можуть бути використані в процесі функціонування економіки, перетворюючись в інтелектуальний капітал”. Поняття інтелектуального потенціалу Й. С. Ситник [18, с. 273] розглядає з позиції “прихованих відносних сил, знань особистостей і соціально-економічної системи для здійснення організаційно-управлінської, економічної, технологічної та іншої інтелектуально-продуктивної діяльності, які можуть реалізуватися у формі інтелектуального капіталу підприємства на ринкових та індивідуально-мотиваційних засадах”.

Під поняттям економічного потенціалу Т. Д. Ружицька [19, с. 180] розуміє “сукупність наявних ресурсів, можливостей, які будуть використані для задоволення потреб користувачів за умов оптимального використання наявних ресурсів та сприятливих макроекономічних умов господарювання”. Це ж поняття Є. В. Лапін [20, с. 23] трактує як “максимально можливий обсяг виробництва матеріальних благ і послуг в умовах, що забезпечують найбільш ефективне використання за часом і продуктивністю наявних економічних ресурсів”.

В аналізованому контексті Я. О. Бабірін [21, с. 48–53] зауважує, що існують різні підходи до розуміння поняття потенціалу та управління ним, зокрема: системний, комплексний, інтеграційний, маркетинговий, функціональний, динамічний, відтворювальний, процесний, нормативний, адміністративний, кількісний, поведінковий, ситуаційний, структурний, організаційний, структурний, інноваційний, стратегічний.

На основі вищенаведеного доцільно зробити висновок, що все ж більшість авторів під час розгляду сутності поняття потенціалу пріоритетно застосовують саме ресурсний підхід, в основі якого – виокремлення різних видів ресурсів, які формують той чи інший вид потенціалу. Діагностування наявності цих ресурсів дає змогу оцінити рівень потенціалу незалежно від його виду (інноваційний, інвестиційний, інтелектуальний, особистісний, державотворчий, кадровий тощо).

Отже, на основі вищенаведеного доцільно зробити висновок, що під поняттям державно-партнерського потенціалу територіального утворення слід розуміти сукупність наявних у нього передумов використання можливостей застосування державно-приватного партнерства для реалізації суспільно значимих проектів, позитивного впливу на людський капітал і підвищення конкурентоспроможності територіального утворення.

Розглядаючи взаємозв’язок понять державно-партнерської привабливості територіального утворення та його державно-партнерського потенціалу, доцільно наголосити на нетотожності та відмінності цих понять. Це зокрема означає, що не завжди територіальне утворення з високим рівнем державно-партнерського потенціалу буде характеризуватись високим рівнем державно-партнерської привабливості. Як свідчить огляд й узагальнення літературних джерел, додатково при цьому ще слід враховувати чинник ризику (рисунок).

Тобто, наявність певного рівня державно-партнерського ризику впливає на участь приватних партнерів у проектах державно-приватного партнерства територіального утворення. Тому навіть за умови високого рівня державно-партнерського його потенціалу під впливом високого рівня державно-партнерського ризику приватний партнер може не розглядати ті чи інші варіанти участі у взаємовідносинах державно-приватного партнерства.

Відтак, загалом результат не слід трактувати як звичайну алгебраїчну суму складових. Такі самі висновки можна зробити і щодо взаємозв’язку державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості: недостатньо приділяти увагу першому поняттю, применшуючи важливість іншого та ігноруючи відповідні зв’язки прямого і зворотного характеру.

Високий рівень державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіального утворення забезпечують йому додатковий притік фінансових ресурсів та підвищення

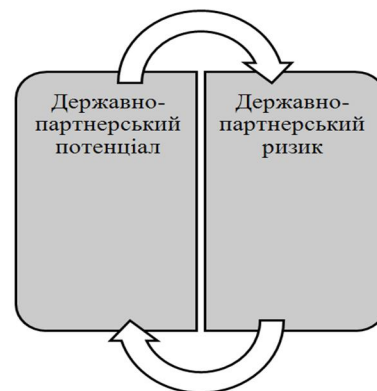

Рис. 1. Складові формування державно-партнерської привабливості територіального утворення

Примітка: сформовано автором на основі [22, с. 137–143]

ефективності їхнього використання, а також є більш перспективними з позиції залучення інвестицій та інновацій. За своїм змістом ці поняття відображають певні характеристики територіального утворення, сукупність і величина яких дають йому змогу краще за інші територіальні утворення брати участь у відносинах, що базуються на моделі державно-приватного партнерства.

Висновки

Отже, розвинуто категорійно-понятійний апарат у сфері державно-приватного партнерства. Зокрема, під поняттям державно-партнерської привабливості територіального утворення запропоновано розуміти здатність такого утворення генерувати зацікавленість приватного партнера брати участь у відносинах державно-приватного партнерства, зокрема, шляхом здійснення ним інвестицій в об'єкти партнерства та отримання прав з управління (придбання, створення тощо) цими об'єктами відповідно до умов договору. Обґрунтовано доцільність трактування поняття державно-партнерського потенціалу територіального утворення як сукупності наявних у нього передумов використання можливостей застосування державно-приватного партнерства для реалізації суспільно значимих проєктів, позитивного впливу на людський капітал і підвищення конкурентоспроможності територіального утворення.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку повинні полягати у розробленні методичних положень з оцінювання державно-партнерського потенціалу та державно-партнерської привабливості територіального утворення.

Список літератури

1. Крихівська Н. О. Інвестиційна привабливість України: основні проблеми та шляхи їх вирішення / Н. О. Крихівська, Г. М. Чернишова // *Економіка і суспільство*. – 2017. – № 9. – С. 260–264.
2. Аранчій Д. С. Інвестиційна привабливість підприємств: сутність, фактори впливу та оцінка існуючих методик аналізу / Д. С. Аранчій, С. А. Гончаренко // *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. – 2011. – Вип. 3. Т. 2. – С. 59–64.
3. Савіцька О. Особливості залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України / О. Савіцька, Т. Бай // *Науковий вісник НЛТУ України*. – 2014. – Вип. 24. – С. 277–283.
4. Брюховецька Н. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н. Ю. Брюховецька, О. В. Хасанова // *Економіка промисловості*. – 2009. – № 1. – С. 110–117.
5. Ходаківський В. М. Інвестиційна привабливість сільськогосподарських підприємств у контексті їх галузевої структури виробництва / В. М. Ходаківський, М. А. Місевич // *Інвестиції: практика та досвід*. – 2017. – № 3. – С. 31–37.
6. Пилицяк А. Инвестиционная привлекательность регионов Украины: социальнодемографический аспект / А. Пилицяк // *Экономика Украины*. – 2004. – № 8. – С. 82–85.
7. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учебн. пособие / И. А. Бланк. – Киев: Эльга-Н, Ника-Центр. 2001.
8. Семенчук Л. І. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання / Л. І. Семенчук, С. О. Мороз // *Глобальні та національні проблеми економіки*. – 2016. – № 11. – С. 898–901.
9. Гарматій Н. М. Сутність інноваційного капіталу та необхідність його застосування в галузі телекомунікацій / Н. М. Гарматій // *Галицький економічний вісник*. – 2009. – № 2. – С. 42–46.
10. Рачинська Г. В. Визначення та оцінювання інноваційної привабливості підприємства / Г. В. Рачинська, Л. С. Лісовська // *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Серія “Проблеми економіки та управління”. – 2008. – № 628. – С. 272–276.
11. Музиченко-Козловська О. В. Розвиток туристичної інфраструктури – визначальний чинник туристичної привабливості території / О. В. Музиченко-Козловська // *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Серія “Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку”. – 2011. – № 714. – С. 229–237.
12. Кашишин В. М. Особливості оцінювання ділової привабливості інжинірингових компаній / В. М. Кашишин // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. – 2017. – № 28. – С. 102–105.
13. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – 2-ге вид., без змін. – Київ: КНЕУ, 2006.
14. Петрович Й. М. Економіка виробничого підприємництва / Й. М. Петрович. – 3-тє вид., випр. – К.: Знання, 2002.
15. Должанський І. С. та ін. Управління потенціалом підприємства / І. С. Должанський, Т. О. Загорна, О. О. Удалих, І. М. Герасименко, В. М. Ращупкіна. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.

16. Князь С. Сутність поняття і характеристики інтелектуального потенціалу підприємства / С. Князь, Л. Холявка // Економічний аналіз. – 2013. – Вип. 12. Ч. 3. – С. 188–192.
17. Семикіна М. В. Інтелектуальний потенціал та його роль в національній економіці / М. В. Семикіна, В. І. Гунько // Економіка и управление: научно-практический журнал. – 2011. – № 1. – С. 50–56.
18. Ситник Й. С. Інтелектуальний потенціал як фактор інтелектуалізації систем менеджменту підприємства / Й. С. Ситник // Економічний вісник НТУУ “КПІ”. – 2012. – № 9. – С. 271–277.
19. Ружицька Т. Д. Сутність та складові елементи поняття “економічний потенціал підприємства” / Т. Д. Ружицька // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки. – 2009. – № 5/2. – С. 178–181.
20. Лапин Е. В. Экономический потенциал предприятия / Е. В. Лапин. – Сумы: Университетская книга, 2002.
21. Бабиріна Я. О. Підходи до визначення поняття “потенціал” у категоріальному апараті / Я. О. Бабиріна // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2011. – № 6/2. – С. 48–53.
22. Наролина Ю. В. Инвестиционный потенциал и инвестиционный риск как основные составляющие инвестиционной привлекательности региона / Ю. В. Наролина // Вестник ТГУ. – 2009. – № 12. – С. 137–143.

References

1. Krykivska N., Chernyshova G. (2017). Investytsiyna pryvablyvist' Ukrainy: osnovi problemy ta shlyakhy yikh vyrishennya [Investment attractiveness of Ukraine: the main problems and the ways of their solutions]. *Ekonomika i suspil'stvo*, No 9, pp. 260–264 (In Ukrainian).
2. Aranchiy D., Honcharenko S. (2011). Investytsiyna pryvablyvist' pidpryyemstv: sutnist', faktory vplyvu ta otsinka isnuyuchykh metodykh analizu [Investment attractiveness of enterprises: nature, factors of influence and evaluation of existing methods of analysis]. *Naukovi pratsi Poltav's'koyi derzhavnoyi ahromoyi akademiyi*, iss. 3. vol. 2. pp. 59–64 (In Ukrainian).
3. Savitska O., Bai T. (2014). Osoblyvosti zaluchennya pryamykh inozemnykh investytsiy v ekonomiku Ukrainy [Peculiarities of attraction of foreign direct investments in the economy of Ukraine]. *Naukovyy visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 24. pp. 277–283 (In Ukrainian).
4. Bryukhovetska N., Khasanova O. (2009). Otsinka investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva: vyznachennya nedolikh deyakyykh isnuyuchykh metodykh [Assessment of investment attractiveness of the enterprise: identification of the disadvantages of some existing methods]. *Ekonomika promyslovosti*, No 1, pp. 110–117 (In Ukrainian).
5. Khodakivskiy V., Misevich M. (2017). Investytsiyna pryvablyvist' sil's'kohospodars'kykh pidpryyemstv u konteksti yikh haluzevoyi struktury vyrobnytstva [Investment attractiveness of agricultural enterprises in the context of their sectoral structure of production]. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, No 3, pp. 31–37 (In Ukrainian).
6. Pilityak A. (2004). Ynvestytsyonnaya pryvlekatel'nost' rehyonov Ukrainy: sotsyal'no-demohrafycheskyy aspekt [Investment attractiveness of Ukrainian regions: social and demographic aspect]. *Ekonomika Ukrainy*, No 8, pp. 82–85 (In Russian).
7. Blank I. (2001). Investytsyonnyy menedzhment [Investment management]. Kiev: Elga-N, Nika-Center (In Russian).
8. Semenchuk L., Moroz S. (2016). Investytsiyna pryvablyvist' pidpryyemstva ta metody yiyi otsynyuvannya [Investment attractiveness of the enterprise and methods of its evaluation]. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, No 11, pp. 898–901 (In Ukrainian).
9. Harmatiy N. (2009). Sutnist' innovatsiynoho kapitalu ta neobkhdnist' yoho zastosuvannya v haluzi telekomunikatsiy [The essence of innovation capital and the need for its application in the field of telecommunications]. *Halyts'kyy ekonomichnyy visnyk*, No 2, pp. 42–46 (In Ukrainian).
10. Rachynska H., Lisovska L. (2008). Vyznachennya ta otsynyuvannya innovatsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva [Determination and evaluation of innovative attractiveness of the enterprise]. *Visnyk Natsional'noho universytetu “L'viv's'ka politekhnika”*. Seriya “Problemy ekonomiky ta upravlinnya”, No 628, pp. 272–276 (In Ukrainian).
11. Muzychenko–Kozlovska O. (2011). Rozvytok turystychnoyi infrastruktury – vyznachal'nyy chynnyk turystychnoyi pryvablyvosti terytoriyi [The development of tourist infrastructure is the key factor of territory tourist attractiveness]. *Visnyk Natsional'noho universytetu “L'viv's'ka politekhnika”*. Seriya “Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku”, No 714, pp. 229–237 (In Ukrainian).
12. Kashchyshyn V. (2017). Osoblyvosti otsynyuvannya dilovoyi pryvablyvosti inzhnirnykh kompaniy [Features of evaluation of business attractiveness of engineering companies]. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, No 28, pp. 102–105 (In Ukrainian).
13. Fedonin O., Repina I., Oleksiuk O. (2006). Potentsial pidpryyemstva: formuvannya ta otsinka [Enterprise potential: formation and evaluation]. 2nd ed., unchanged. Kyiv: KNEU. 2006 (In Ukrainian).
14. Petrovych Y. (2002). *Ekonomika vyrobnychoho pidpryyemnytstva* [Economics of production entrepreneurship]. 3rd ed., ex. Kyiv: Znannya. 2002 (In Ukrainian).

15. Dolzhansky I., Zahorna T., Udalykh O., Herasymenko I., Raschupkina V. (2006). Upravlinnya potentsialom pidpryyemstva [Enterprise potential management]. Kyiv: Tsentr navchal'noyi literatury, 2006 (In Ukrainian).
16. Kniaz S., Kholyavka L. (2013). Sutnist' ponyattya i kharakterystyky intelektual'noho potentsialu pidpryyemstva [The essence of the concept and characteristics of the intellectual potential of the enterprise]. *Ekonomichnyy analiz*, vol. 12, part 3, pp. 188–192 (In Ukrainian).
17. Semykina M., Gunko V. (2011). Intelektual'nyy potentsial ta yoho rol' v natsional'niy ekonomitsi [Intellectual potential and its role in the national economy]. *Ekonomika i upravleniye*, No 1, pp. 50–56 (In Ukrainian).
18. Sytnyk Y. (2012). Intelektual'nyy potentsial yak faktor intelektualizatsiyi system menedzhmentu pidpryyemstva [Intellectual potential as a factor of intellectualization of enterprise management systems]. *Ekonomichnyy visnyk NTUU "KPI"*, No 9, p. 271–277 (In Ukrainian).
19. Ruzhytska T. (2009). Sutnist' ta skladovi elementy ponyattya "ekonomichnyy potentsial pidpryyemstva" [The essence and constituent elements of the concept of "economic potential of the enterprise"]. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Seriya: ekonomichni nauky*, No 5/2, pp. 178–181 (In Ukrainian).
20. Lapin E. (2002). Ekonomicheskyy potentsyal predpryyatyya [Economic potential of the enterprise]. Sumy: Unyversytetskaya knyha (In Russian).
21. Babyrina Ya. (2011). Pidkhody do vyznachennya ponyattya "potentsial" u katehorial'nomu aparati [Approaches to defining the concept of "potential" in the categorical apparatus]. *Naukovyy visnyk Poltav'skoho universytetu ekonomiky i torhivli*, No 6/2, pp. 48–53 (In Ukrainian).
22. Narolina Yu. (2009). Ynvestytsyonnyy potentsyal y ynvestytsyonnyy rysk kak osnovnye sostavlyayushchye ynvestytsyonnoy pryvlekatel'nosty rehyona [Investment potential and investment risk as the main components of the region's investment attractiveness]. *Vestnik THU*, No 12, pp. 137–143 (In Russian).

H. O. Komarnytska

Ivan Franko National University of Lviv

PUBLIC–PARTNER POTENTIAL AND PUBLIC–PARTNER ATTRACTION OF TERRITORIAL ENTITIES

© Komarnytska H. O., 2019

Diagnosing public-partner potential and public-partner attraction of territorial entity is necessary to position and present the advantages of territorial entity to potential private partners. Not only this problem is specific to such entities, for example within a region, but it also has an interregional nature (i.e. when there is a competition between regions about investments based on public-private partnership).

The concept of the public-partner attractiveness of territorial entity is proposed to understand as the ability of such entity to generate interest of a private partner to participate in public-private partnership relations, in particular, by investing into the objects of the partnership and obtaining the rights to manage (purchase, create, etc.) objects according to the terms of the contract. It is also established that the high public-partner potential is the key factor for the formation of favourable public-partner attraction of territorial entity. This relationship is suggested to understand as an important area of research, since, in the conditions of limited (first of all, public) funding, territorial entities within the framework of the public-private partnership model should actually compete with other such entities for a private partner willing to enter into these relations, invest and take the risk (quite often, very high).

The concept of the public-partner potential of territorial entity is offered to understand as all available prerequisites for using public-private partnership opportunities for the implementation of socially significant projects, positive impact on human capital and enhancing the competitiveness of territorial entity.

It is emphasized that the high level of public-partner potential and public-partner attraction of territorial entity provide it with the additional inflow of financial resources and increase the efficiency of its use, as well as they are more promising for investments and innovations attraction. In their content, these concepts reflect certain characteristics of a territorial entity, the totality and magnitude of which enable it to participate better in relations based on the public-private partnership model than other territorial entities.

It is established that the presence of a certain level of public-partner risk influences the participation of private partners in the projects of the public-private partnership of territorial entity. Therefore, even with a high level of public-partner potential, under the influence of a high level of public-partner risk, a private partner may not consider certain options for participation in a public-private partnership.

Key words: public partner, public-private partnership, investments, innovations, public authority, partnership, enterprise, private partner.